

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk összekötésben levő hird. irodák arangemér, oen részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

FELLELŐS SZERKESZTŐ: Dr. NOVOTNY ERNŐ.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

A sajtó.

Tagadhatatlan, hogy a modern irányzat a sajtóban is az erkölcsteleneknek kedvez. A ponyvairodalom révén minden felé ennek az erkölcstelen irányzatnak már a hatását is érzik, mert a statisztika szerint igen megsza- porodott a rossz utra tévedt emberek száma, a kiket az olcsó vásári, roman- tika megzavart. És nemcsak nálunk Magyarországon, de máshol a nyugati államokban is általános a panasz a sajtó visszaélései ellen Hiszen csak pár héttel ezelőtt is a modern Fran- ciaországban a legnagyobb politikusek, lélekbuvárok nagy feltűnést keltett előadásokon azt mutatták ki, hogy a gonosztevők és a ponyvairodalom között szoros kapcsolat létezik. mert a gyöngye, ideges emberiség igen hajlandó a rossz példa utánzására. A szellemi méreg mindig megteszi hatását külö- nösen a fiatalabb nemzedékben. Az ujságok pedig hasábokat irnak a nagy gonosztevőkről, azok tetteiről, melyek izgatják az emberek fantáziáját s ha- sonló gonosztettek elkövetésére ösztönzik.

Már pedig a tisztességes sajtónak egyedül csak az lehet a feladata, hogy kigyomlája a dudvát onnét, ahová magát befészkelte, hogy sasszemek- kel ellenőrizze azoknak a tevékenységét, kik állásuknál fogva arra vannak hivatva, hogy előmozdítsák a közügyet és hogy támogatásukra legyenek azok- nak, akik a segítségére rászorultak.

A sajtó maga az élő nemzet. Ami- lyen a nemzet, olyan a sajtója és megfordítva. A nemzet kívánalmái ugyszólván összes életnyilvánulásai a sajtóban tükröződnek vissza. Egészsé- ges sajtó egészséges lelket képes bele- helni a nemzet testébe. Romlott sajtó a fertőző bacilusok egész seregét viszi magával s megméltelyezi azok lelke- tét, kiknek szellemi táplálékul szolgál. Nincs könnyebb, mint fogékony lelket hálóba keríteni a sajtó hatalmával. A fővárosi sajtó mint olyan, mely főfela- datát az állami élet ellenőrzésében látja, nem terjedhet ki, csak éppen a tör- vényhozás és törvényvégrehajtás főbb eseményeire. Tért nyithat a fővárosi ügyeknek, itt-ott hozzászólhat olyan vidéki eseményekhez is, melyek orszá- gos jelentőségűvé növekedtek, de a fővárosi sajtó rendes medre mégsem egyéb az általános érdekű és a nap politikai eseményeinél.

Hivatásban és jelentőségben sem- mivel sem áll a fővárosi sajtó mögött a vidéki. Bárminő lenézéssel, akármi-

lyen kicsinylő csufolódással kísérjék is a vidéki sajtó tevékenységét olyanok, kiknek okuk van lebecsülni mindazokat a faktorokat, melyekhez vagy fel nem emelkedhetnek vagy kiktől félniök kell; annyi bizonyos hogy a vidéki sajtó a maga megkörvonalazott hatás- körében éppen olyan fontosságu, mint a fővárosi a magáéban.

Sőt minden tartózkodás nélkül mondhatjuk, hogy jóval több. Mert míg a fővárosi lapok hasábjai csak magasabb fokú igények számára vannak nyitva, míg a fejlettebb sajtó nem ké- pes a részletekre kiterjeszkedni, addig a vidéki sajtó érzi, tudja olvasóközön- ségének minden óhaját. Tudja a helyi viszonyok beható ismerete folytán a módját is annak, hogy mikép lehetne javítani, helyrehozni ami megkívánja a jobb állapotba való helyezést.

A vidéki sajtó nagy hatással le- het az illető vidék egész társadalmi életének alakulására. Ha szükség van a magyarosodásra, ha kell egyik-másik helyen iskola, ha a közigazgatás ne- hézségein egy hivatal létesítése segíthet vagy könnyíthet, ha bármily nyilvános közeg visszaél a rábizott kötelességgel, akkor előáll a vidéki ujság és reá mutat a hibákra és megjelzi azt a helyes irányt, melyet követve, legköny- nyebben és leggyorsabban célt érhet a község, járás vagy az egész vár- megye.

Annak a sajtónak pedig minden más érdektől függetlenül egyedül az igazság és a közjó legyen a vezérelve. Ha ilyen elvtől engedni vezetetteti ma- gát, ha ez képezi minden törekvésnek savát-borsát, akkor hivatásának magas- latáról könnyű lesz neki odajutnia, hogy valóban vezérré lehessen minden tekintetben annak a vidéknek, amelynek érdekeit védeni lapja hom- lokára irta: Az igazság hatalma na- gyon erős. Képes a legmakacsabb ellenséggel szembezállani. Ez a ma- kacs ellenség pedig minden haladásnak a kerékkötője, mely ellen istenek is biába viaskodnak; a balítélet. Az a balítélet, mely csak az ódiságon rá- gódik és jónak csak azt tartja, ami régi idők emlékének bélyegét viseli magán.

A vidéki ujságírónak, kinek pedig fokozottabb mértékben kell, hogy ér- zéke legyen minden üdvös ujtás, minden modern berendezkedés iránt, ami nem megy a nemzeti szokások, a nemzeti jellem rovására.

De a vidéki sajtónak gyakran rosszabb a helyzete, mert balítélettel, rosszakarattal kell megküzdenie. Le- kicsinylik hivatását, hangját alig akar-

ják figyelembe venni. S amikor már némi tekintélyt tudott magának ki- vivni, akkor már óriási nehézségeken esett át. De azért a vidéki sajtó mun- kásai is hozzátartoznak ahhoz a sokat emlegetett hetedik nagy hatalomnak a gépezetéhez s ha az igazság, a tárgyil- agosság, elfogulatlanúság és szeretet vezetői tollát a vidéki sajtónak, akkor az csakugyan általánosan tisztelt te- kintélye lesz annak a körnek, vagy vidéknek, melynek érdekeit szolgálja.

Léva és a lévai járás.

A legutóbbi népszámlálás alapján kö- zöljük az alábbi érdekes adatokat.

I. Léva rend. tan. város területe 4955 kat. hold, lakóinak száma 9,675. A nők száma 161-gyel több, mint a férfiaké. A tankötelesek: 6—11 mindennapi iskolakö- teles 1,232, és 12—14 éves ismétlőiskola- köteles 778. — A házas egyének száma 3484 (férfi és nő együtt.) 679 özvegy és 25 elvált. Anyanyelvük: 8752 magy. (90,4 %) 199 ném. (2,2 %) 688 tót (7,1 %) 36 egyéb. — Magyarul tud (97,5 %) ember.

Vallásuk: 6.317 r. kath. (65,2 %) 12 g. kath. 1485 ref. (15,3 %) 456 ág. ev. (4,7 %) 19 g. kel. unit. 1384 izr. (14,3 %) Irni olvasni 7318 ember tud, az analfabé- ták száma tehát a 6 éven aluliak leaszámí- tása után 1138, ami 13,4 %-nak felel meg. Van Lévának 1070 háza, ebből 711 téglá- ból, 292 vegyes anyagból, 66 vályogból és 1 fából épült; a teteje 352-nek cserép, 705-nak zsindely és 10-nek szalma vagy nád. — 10 év alatt a lakosság 1133-mal szaporodott. — Lévához tartozó külterület: Szentjánospuszta 151, Lászlóműve 216, Gé- nye 270, egyéb külterület 403 lakóval. — Léván van 217 főből álló honvédség, ezek közül analfabéta 36.

II. Lévai járás 91,554 kat. hold 36,966 lakó, 615-tel több, mint 1900-ban. Van benne 46 község. 1. Ágó 996 kat. hold, 388 lakó, 54 mindennapi (6—11 éves) + 31 ismétlő (12—14 éves) iskolaköteles. Mind magyar, 83 r. kath. 297 ref. 2 ág. ev. 6 izr. Irni olvasni tud 281. Ház van benne 86. — 2. Alsószecse 1517 K. h. 596 l. 48+31 tanköt. 552 m. 21 tót, 23 egyéb. Magyarul nem tud 5. 66 r. kath. 515 ref. 10 ág. ev. 5 izr. — 455 irni olvasni tud. 112 ház. — 3. Alsóvárád 751 K. h. 316 l. 24+15 tank. 311 m, 1 n, 4 tót. 58 r. kath. 250 ref. 8 izr. 176 irni olv. 57 ház. — 4. Bajka 1000 K. h. 320 l. 54+23 tank. 314 m. 1 n. 5 tót 111 r. kath. 192 ref. 3 ág. ev. 14 izr. 191 irni olv. 45 ház. — 5. Barsendréd 3408 K. h. 669 l. 82+37 tank. 568 m. 3 n. 98 t. Magy. 12 nem tud. 545 r. kath. 91 ref. 4 ág. ev. 29 izr. 430 irni

olv. 104 ház. — 6. *Berekalja* 1520 K. h. 793 l. 137+58 l. 281 m. 512 tót. Magy. tud 319. — 786 r. kath. 4 ref. 3 ág. ev. Irni olv. tud 590. — 84 ház. — 7. *Csata* 3118 kat. h. 1776 l. 272+122 tank. 1764 m. 3 n. 9 tót. Magy. 4 nem tud. 1724 r. kath. 4 ref. 48 izr. 1119 irni olv. 324 ház. — 8. *Csejke* 4.160 kat. h. 1204 l. 149+86 tank. 24 m. 3 n. 1161 t. 16 egyéb. Magy. 364 tud. 1193 r. kath. 11 izr. 848 irni olv. 153 ház. — 9. *Felsősece* 1445 kat. h. 654 l. 63+32 tank. 587 m. 34 n. 33 egyéb. 105 r. kath. 542 ref. 6 ág. ev. 1 izr. 525 irni olv. 122 ház. — 10. *Felsővárad* 531 kat. h. 319 l. 18+4 tank. 213 m. 5 tót 1 egyéb. 39 r. kath. 176 ref. 4 izr. 162 irni olv. 35 ház. — 11. *Garamapáti* 745 kat. h. 216 l. 33+11 tank. 31 m. 173 t. 12 egyéb. Magy. 86 tud. Mind r. kath. 137 irni olv. 32 ház. — 12. *Garamdisz* 1850 kat. h. 656 l. 60+43 tank. 636 m. 20 tót. 632 r. kath. 6 ref. 2 ág. ev. 16 izr. 512 irni olv. 133 ház. — 13. *Garamkelecsény* 1368 kat. h. 1072 l. 155+66 tank. 26 m. 1037 tót. 9 egyéb. Magy. 483 tud. 1061 r. kath. 11 izr. 771 irni olv. 160 ház. — 14. *Garamkeszi* 1232 kat. h. 804 l. 139+62 tank. 257 m. 2 n. 535 t. 10 egyéb. Magy. 402 tud. 790 r. kath. 5 ref. 9 izr. 556 irni olv. 88 ház. — 15. *Garamlők* 2988 kat. h. 1166 l. 128+73 tank. 1146 m. 1 n. 19 tót. Magy. 6 nem tud. 495 r. kath. 654 ref. 6 ág. ev. 11 izr. 945 irni olv. 281 ház. — 16. *Garamkikola* 1846 kat. h. 710 l. 84+26 tank. 708 m. 1 n. 1 t. 199 r. kath. 50 ref. 1 ág. ev. 5 izr. 586 irni olv. 145 ház. — 17. *Garamsolymos* 1653 kat. h. 465 l. 64+22 tank. 10 m. 455 t. Magy. 151 tud. 461 r. kath. 1 ref. 3 ág. ev. 334 irni olv. 94 ház. — 18. *Garamszentgyörgy* 2616 kat. h. 1267 l. 165+70 tank. Mind magy. 358 r. kath. 1 g. kath. 880 ref. 28 izr. 1012 irni olv. 220 ház. — 19. *Garamszőlős* 4298 kat. h. 1385 l. 221+95 tank. 52 m. 13 n. 1285 t. 35 egyéb. M. 499 tud. 1368 r. kath. 17 izr.

929 irni olv. 215 ház. — 20. *Garamtolmács* 527 kat. h. 487 l. 75+37 tank. 9 m. 1 n. 477 t. Magy. 92 tud. 480 r. kath. 7 izr. 244 irni olv. 61 ház. — 21. *Garamujfalu* 2641 kat. h. 770 l. 109+41 tank. 108 m. 4 n. 638 t. 20 egyéb. M. 358 tud. 743 r. kath. 4 ref. 7 ág. ev. 16 izr. 490 irni olv. 95 ház. — 22. *Garamvezekény* 1916 kat. h. 760 l. 81+41 tank. 746 m. 3 t. 11 egyéb. Magy. 759 tud. 252 r. kath. 490 ref. 18 izr. 610 irni olv. 140 ház. — 23. *Hölvény* 1363 kat. h. 394 l. 52+25 tank. Mind magy. 64 r. kath. 326 ref. 4 ág. ev. 318 irni olv. 59 ház. — 24. *Kiskálna* 827 kat. h. 471 l. 40+26 tank. 397 m. 6 n. 63 t. 5 egyéb. Magy. 440 tud. 229 r. kath. 226 ref. 2 ág. ev. 14 izr. 348 irni olv. 76 ház. — 25. *Kiskoszmály* 1653 kat. h. 613 l. 67+25 tank. 572 m. 3 n. 38 t. Magy. 601 tud. 365 r. kath. 238 ref. 10 izr. 474 irni olv. 162 ház. — 26. *Kisóvár* 1141 kat. h. 311 l. 26+15 tank. 302 r. kath. 9 ref. 311 tud magy. 39 m. 266 ref. 1 ág. ev. 5 izr. 264 irni olv. 53 ház. — 27. *Kissárol* 1228 kat. h. 572 l. 47+32 tank. Mind magy. 29 r. kath. 518 ref. 4 ág. ev. 16 izr. 5 baptista. 505 irni olv. 112 ház. — 29. *Lékér* 1615 kat. h. 760 l. 120+46 tank. Mind magy. 683 r. kath. 23 ref. 6 ág. ev. 48 izr. 536 irni olv. 145 ház. — 30. *Málas* 2777 kat. h. 691 l. 109+45 tank. 616 m. 74 t. 1 egyéb. Magy. 670 tud. 641 r. kath. 2 g. kath. 12 ref. 8 ág. ev. 28 izr. 397 irni olv. 61 ház. — 31. *Marosfalva* 848 kat. h. 382 l. 28+15 tank. 358 m. 14 t. 10 egyéb. Magy. 378 tud. 37 r. kath. 345 ref. 300 irni olv. 70 ház. — 32. *Nagykálna* 2135 kat. h. 1025 l. 114+52 tank. 967 m. 3 n. 36+19 egyéb. Magy. 999 tud. 602 r. kath. 367 ref. 11 ág. ev. 1 g. keleti 44 izr. 763 irni olv. 178 ház. — 33. *Nagykoszmály* 1030 kat. h. 832 l. 130+53 tank. 42 m. 7 n. 783 t. Magy. 347 tud. 822 r. kath. 10 izr. 563 irni olv. 101 ház. — 34. *Nagyod* 1129 kat. h. 315 l. 31+15 tank. 310 m. 5 t. 46 r. kath. 252

ref. 3 ág. ev. 14 izr. 262 irni olv. 62 ház. — 35. *Nagysálló* 5589 kat. h. 2588 l. 338+169 tank. 2525 m. 6 r. 27 t. 30 egyéb. 868 r. kath. 1583 ref. 24 ág. ev. 113 izr. 1949 irni olv. 525 ház. — 36. *Nagysárol* 2584 kat. h. 1007 l. 136+67 tank. 986 m. 2 n. 19 t. 646 r. kath. 315 ref. 8 ág. ev. 2 g. kel. 36 izr. 582 irni olv. 139 ház. — 37. *Nemesoroszi* 1513 kat. h. 914 l. 121+60 tank. 897 m. 11 n. 7 t. Magy. 913 tud. 676 r. kath. 1 g. keleti 208 ref. 2 ág. ev. 27 izr. 530 irni olv. 101 ház. — 38. *Nyír* 1383 kat. h. 298 l. 43+23 tank. Mind magy. 285 r. kath. 9 ref. 1 ág. ev. 3 izr. 204 irni olv. 67 ház. — 39. *Óbars* 1839 kat. h. 1632 l. 240+122 tank. 49 m. 4 n. 1564 t. 15 egyéb. Magy. 822 tud. 1626 r. kath. 2 ref. 1 ág. ev. 3 izr. 1201 irni olv. 204 ház. — 40. *Oroszka* 1028 kat. h. 724 l. 94+40 tank. 640 m. 11 n. 21 t. 52 cigány. Magy. 701 tud. 686 r. kath. 9 ref. 17 ág. ev. 1 mint 16 izr. 527 irni olv. 90 ház. — 41. *Szódó* 1541 kat. h. 444 l. 73+17 tank. 441 m. 1 n. 2 t. Magy. 444 tud. 183 r. kath. 235 ref. 5 ág. ev. 17 izr. 284 irni olv. 89 ház. — 42. *Tőre* 2230 kat. h. 495 l. 58+22 tank. 489 m. 6 t. 319 r. kath. 163 ref. 9 ág. ev. 4 izr. 342 irni olv. 64 ház. — 43. *Úbars* 4316 kat. h. 1241 l. 130+60 tank. 986 m. 7 n. 248 t. Magy. 20 nem tud. 544 r. kath. 616 ref. 6 ág. ev. 25 izr. 834 irni olv. 180 ház. — 44. *Vámosladány* 3068 kat. h. 1279 l. 137+48 tank. 1255 m. 24 t. 379 r. kath. 860 ref. 28 ág. ev. 12 izr. 1045 irni olv. 223 ház. — 45. *Zseliz* 6290 kat. h. 2301 l. 299+163 tank. 2274 m. 20 n. 5 t. 2 egyéb. 1492 r. kath. 742 ref. 18 ág. ev. 49 izr. 1735 irni olv. 326 ház. — 46. *Zsemleér* 768 kat. h. 380 l. 38+10 tank. 367 m. 2 n. 11 t. 366 r. kath. 4 ref. 10 izr. 288 irni olv. 61 ház.

H M.

T A R C A.

Örök törvény.

Nagy harag van most mi köztünk:
Tegnap összekülönböztünk
Egy ártatlan csók miatt.
„Hát még duzzog a szép kisasszony?”
„Menjen, tudja, hogy haragszom,
Mert a csók, az nem szabad.”

Ablakhoz ült egy sarokba
S onnan nézett ki duzzogva
A távolba szerete-szét.
Én melléje húzva széke
S kis kezét megfogva szépen
Igy kezdtem egy mesét:

I.

Ablakunkban szüves árnyak
Napsugáron táncot járnak,
Muzsikál a délután.
Néze, édes, egy kis gyermek
Játszik ott lent, a kis kertnek
Szép, virágos, fás után.

Szűszke lányka, olyan édes,
Nem lehet több, mint hat éves,
S mint egy kis gyík, úgy szalad.
Mig lapdját feldobálja,
Egy kocsiiban a babája
Hüsel most egy fa alatt

És amott a szomszéd kertbe?
Falovacsát húzva-verve
Kis fúcska játszózat.
Csak öklömöyi, de már lángol,
Nem láthatván a palánktól
Át-átgondol már sokat.

Labda száll, a labda perdül,
Egyszerre csak a kis kertből
A szomszédba esik át.
„Jaj, a labdám.” Sir a lányka,
Az a csunya, rossz palánkjá
Oly magas, hogy át se lát.

Mig kis lelkét a bu szántja,
Ágaskodik a palánkra
A babája kocsiján.
Ott a Marci . . . „Hallja, kérem,
Itt a lapdám el nem érem.
Adj.” Szól a csitri lány.

Néz a lányka búsféheren:
„A labdám adj, kérem.
Itt esett le. De hova?”
Marci nézi: Jaj, de kedves,
Két szép szemem könnytől nedves . . .
Rá nyerit a falova.

Marci hallja szivdobogva:
Hollá! Megvan; egy bokorba.
Hát egy csókért odadom.
„Majd megmondom a mamának,
Akkor lesz csak jaj magának.
Szép kívánság, mondhatom.”

És hiába Marci lánjja,
Oly magas a kert palánkjá,
Fel nem érhet semmikép.
Egyet gondol: lovacskája . . .
Oda húzza, feláll rája,
Ajks az ajkát éri ép.

Két kis szempár összelobban,
Két gyerekszív összedobba,
Szinte lángol a palánk.
— Örök törvény, lássa, itt ez,
Mindig így volt s mindig így lesz, . . .
Ezek egykor mi valánk.

II.

Öreg parkban vén diófa
És alatta összeróva
Kis faasztal, kis fapad.
Nagymamácska szundikálva
(Jaj de édes lehet álma!)
Kötöget a fa alatt.

Léptek nesze a homokba:
Nagypapácska jön kocogva,
Nagymamácska felriad.
Csak oda kap a szivéhez
Ugy elpirul, amit érez
És nem tudja, mi miatt?

Nagypapácska, vig a kedve,
Szól messziről integetve:
„Csókolom a kiskezét.”
— „Vén kujon, ugy megijesztett!”
„Böske édes, szinte rezket.”
És megere a beszéd.

„Böske drága, Böske édes!”
— „No igen, csak hatvan éves.”
„Nekem mégis az marad.”
— „Nem barátom, maga téved,
Nagymamácska és Erzsébet,
Aki eltelt sok nyarat.”

„Nekem most is gyermeklányka,
Szivemet bú érte bántja.”
— „Kérem, ezt nem hallgatom.”
„Ez előtt majd ötven éve
Kis kezét kezembe téve
Ültünk itt e kis padon.”

„Maga volt az ideálom;
Mégis elmúlt, mint egy álom
Az együtt eszt szép remény.
Ajkamou a csókja égett . . .”

Prot. Nőgyesületek Léván.

A Magyar Evangéliumi Nőgyesületek Nemzeti Szövetsége Léván 1913. évi november hó 6. és 7. napjain tartotta évi konferenciáját, amelyre a vendégek előtte való este érkeztek városunkba. Résztvettek a konferencián a következő hölgyek: Raffay Sándorné, Láng Gizella, Müller Matild, Szalay Teréz, Fröhlich Dóra, Viktor Elia, Schelle Etelka, Julianna diakonissa testvér Budapestről, Misley Sándorné, Misley Ilj, Demjén Mariska, Nagy Julia Veszprémből, Horváth Róza és Juliska, Kovács Zsófia, Meszáros Iona, Balja Juliska, Kiss Mariska és Etelka, Szöllösy Jolán és Etelka Páparól. Főriak: Sörös Béla losonci, Dr. Kovács J. István szármási, Megyerósy Béla budapesti, ilj. Viktor János misziói lelkészek. Megjelentek az egyházmegyei lelkészek, sokan nejeikkel, tanítóik és tanítónők.

Az állomáson a lévai ref. és evang. egyházak lelkészei fogadták a vendégeket a lévai ref. és evang. nőgyesületek tagjaival együtt, akik azután őket szállásaikra kálauzolták. Este a ref. óvoda termében ismerkedési vacsora volt.

A reggel 8 órakor tartott istenisztelet után a nők részére áhitat óra volt a ref. iskola nagytermében, melyet Misley Sándorné vezetett, s melyen asszonyaink és leányaink nagy számmal vettek részt. Ezt követte

a barsi ref. egyházmegye közgyűlése.

A barsi ref. egyházmegye csütörtökön november hó 6. napján délelőtt Léván rendkívüli közgyűlést tartott Patay Károly esperes és Kovács Sebestyén Andre főgondnok elnöksége alatt. A közgyűlés az elnöklő esperes megható imájával vette kezdetét, majd szívélyes szavakkal üdvözölte a nőgyesületek jelenlevő tagjait, nemkülönben a főgondnokot, kit a király Tolna vármegye főispánjává nevezett ki. Majd az elnöklő jelentés kapcsán kegyelettel emlékezett meg Zongor Jánosnak, az egyházmegye sok éven át volt buzgó és nagytudomány tanácsbírájának elhunytáról, emléket jegyzőkönyvileg megörökíteni rendelt s elhatározta, hogy részvétet a gyászoló családdal jegyzőkönyvi kivonat útján közli.

Majd az új tanácsbírák: dr. Mocsy Aba, dr. Tóth Sándor és Birtha József lettek a hivatali esküt.

Ezután megejtették a tisztviselő választásokat. Egyházmegyei pénztárnok Csekey Dávid, számvevők Mocsy Lajos és Kiss Gyula, ügyész Mocsy Lajos, helyettes ügyész dr. Tóth Sándor lett. Megválasztották: az adóösszeimelési bizottság tagjaivá az esperesség és Csekey Dávid, a nyugdíjintézet bizottság tagjaivá Mocsy Lajos, Varannay Lajos és dr. Kersék János, a közalap bizottság tagjaivá dr. Kersék János és Varannay Lajos, segélyosztóbizottság tagjai lettek az esperes elnöksége alatt a számvevők. A miszióbizottság tagjai dr. Kersék János, Birtha József és Juhász József, az építési bizottság tagjaivá Mocsy Lajos és Kiss Gyula, a szervezatható bizottság tagjaivá az esperes elnöksége alatt Csekey Vilmos és Varannay Lajos, Titkos szavazás útján egyházközeletü képviselőül megválasztottak egyházi részről: Bihary Kálmán, Csekey Dávid, Akacs Lajos és Birtha József, világi részről: Konkoly Tünde Sándor, Kádár Kálmán, dr. Kersék János és Kovács Sebestyén Lajos. Az iskolai igazgató tanácsosul az esperes küldetett ki.

Majd az új tanítók: Katz László, Hegedűs Gizella és Hadnagy Gyula tettek le az esküt. A közgyűlés elégedte néhai Páty Árpád tartozását; bekebelezni rendelt a jelentkezett segédlelkészeket. Köszönetet szavazott Baecs Lajos szódói lelkésznek a nemesorosi egyház két és félévi gondozásáért, amelyért díjat sem fogadott el. Végül névazertini szavazás alján elhatározta, hogy önternátus céljaira megveszi a szomszéd Szabó-féle telket. Ezzel a gyűlés véget ért.

Délben társas ebéd volt, melyen a nőgyesületek is részt vettek.

Délután bírósági ülés volt, melyen két fegyelmi s két közigazgatási ügy intéztetett el.

A nőgyesület konferenciája.

November 6-án délután vette kezdetét a nőgyesületek konferenciája ilj. Viktor János lelkész imájával, mely után Czeglédi Sándor nagyszállai ref. lelkész tartott emlékedett szellemű bibliai beszédet. Majd Szalay Teréz, a Lorántffy Zsuzsanna-egyesület titkára kellemes, vonzó modorban arról értekezett, hogy miként tehetjük vonzóvá leánygyesületeinket.

A nagy tetszéssel fogadott előadás után Megyerósy Béla ref. lelkész, az ifjúsági egyesületek titkára. Céltudatosság munkánkban

cimen fejtegette az ifjúság nemes feladatát.

Ezt dr. Kovács István budapesti ref. teológiai tanár magas röptű, beszéde követte a keresztényen gyeni megújulásáról. A délutáni konferenciát Seres Béla losonci lelkész imája fejezte be.

Vallásos estély.

A nőgyesületek itt időzése alkalmából csütörtökön este vallásos estély volt a ref. iskola nagytermében. A szép és ünnepies műsort a vendégeken kívül nagy közönség hallgatta végig.

Az estélyt a ref. leánygyesület jól össze tanult, szép éneke nyitotta meg, amely után Megyerósy Béla lelkész imádkozott. Majd Frecska Irénke adott elő egy vallásos tárgyú költeményt, ügyes szavata nagy hatást keltett.

Ezt követte Tóth István kántortanító szóló éneke. Utána Seres Béla losonci ref. lelkész tartott gyönyörű beszédet az imádság hatásáról az élet nehézségei közepe, mely a könyvekig megindította a hallgatókat. Majd Dús Ilona ref. óvónő az ő ismert szép hangján énekelt. Ezután dr. Kovács István teológiai tanár nemes hűvel fenkült gondolkozásra valló beszéde következett, mellyel a jeles egyházi szónok páratlan hatást ért el.

A lévai Ev. Miszió Füzérke tagjainak áhitatos, szívhez szóló éneke után Wittenberger Róza és Frecska Aranka adtak elő egy kedves, megható páros jelenetet a leánygyesület működéséről.

Igen kedvesen szavaltak Béres Margit és Bajkai Margit.

Mely hatást tett a lelkekre ifj. Viktor János bibliai magyarázata a bölcs és a boldond emberről.

Kellemes meglepetést szerzett a közönségnek Fröhlich, Dóra ki műsora kívül két vallásos éneket énekelt ilj. Viktor János zongora kísérette mellett. Nemcsak szép és nagy terjedelmű hangja, de páratlanul precit előadása a legelzárkózottabb szívhez is utat talált.

Végül a leánygyesület éneke után Patay Károly esperes megható imával fejezte be a minden tekintetben szépen sikerült ünnepelt.

A konferencia és a közgyűlés.

November 7-én reggel Dr. Misley Sándorné áhitatorát tartott a nők számára, mely után a tegnapi konferenciát folytatták.

Birtha József szép imája után Szabó S. Zs. gmond bajkai lelkész tartott költői szárnyalásu bibliai beszédet.

Utána Viktor Ella adta elő az amerikai keresztényi élet munkái terén szerzett benyomásait egyszerű és kedves modorban, mely nagy hatást keltett. Nemkülönben az utána következő ilj. Viktor János beszéde is, kinek minden pózólástól ment előadását igen megszerette a közönség.

A konferencia után közgyűlés volt, melyen a titkár és a nőgyesületi kiküldöttek jelentéseit s az ezekre vonatkozó indítványokat tárgyalták.

Délben kzebéd volt. Délután ilj. Viktor János lelkész mutatta be, miként kell előkészíteni a vasárnapi iskolát. Müller Margit pedig gyakorlatilag példakkal is illusztrálta a vasárnapi iskola vezetését és tanítását.

Este pedig az evangélikus és református leány-egyesületekkel foglalkozott Viktor Ella, kinek kedves modora, behelsgő előadása azonnal megnyerte a leányok rokonszenvét s úgy követték utasításait, mintha mindig együtt lettek volna.

Patay Károly esperes imával fejezte be a programot s hálás köszönetét nyilvánította a barsi ref. egyházmegye és a lévai ev. és ref. egyház nevében, hogy városunkat szerencsételték látogatásukkal.

Ilj. Viktor János pedig a jövő évben Budapesten tartandó konferenciára hívta meg a lévaiakat.

A konferencia szép és tanulságos emléke bizonyára sokáig fog élni a lévaiak szívében, mert a mai tulmodern életben

— „Hagyja ezt a bus emléket.”
„Lásza, még se lett enyém.”

„Férjhez ment s én mesze járva
Bujlokoltam, mint egy árva.
De most özvegy, én is az;
Hatvaon tul és tehéren
Kis kezét most újra kérem.”
— „Özvegy vagyok, az igaz.”

— „Özvegy, ánde nagymamácska,
Maga is már nagypapácska:
Régi nóta elavult.
Tíz, amelynek semmifénye,
Szív, amelynek nincs reménye,
Lomb, amely már porba hullt.”

Magát helykén illegetve,
Nagypapának vig a kedve:
„Böske, én ezt tagadom.
A szerelem lángol még itt,
Azt a csókot, azt a régít
Próbáljuk meg a padon.”

Nagymamácska kosarából
A kötöttü mind alá hull;
Két ezüstfej, hóf-hér
Hajta régi forró vágtyól
Csak ugy lassan és magától
Szép, szeliden összeér.

Rigó fűtlyent a faágon . . .
Nagypapa sug: „Gyöngyvirágom!”
Nagymamácska: „Szemtelen!”
Jöjjön holnap, hogyha ráér.
Mit nem tennék meg magáért?
Lásza, ez a szerelem.

III.

Két kis lepke kergetőzik
Kikelettől hideg őszig,
Egymást mindig megleri.
Boldogságból részét kéri,
Mielőtt az ősz eléri
S szíve vággyal míg teli.

Nézze ott egy kis madárka
Énekelve száll az ágra,
Himnusz az, mit ő dalol.
Az a nóta az a régi,
Valaki ugy örül neki,
Itt a fészek valahol.

Ez az Elet. Törvény mind ez,
Mindig így volt s mindig így lesz,
Igy végződik a mese.
Csukott szemmel elmerengve
S ajkbigyészte szólt: csendbe:
„Hát bizony ez semmi se.”

„Két együttü, ő történet.
Csak hogy az én kis mesémet
Irom, ahogy akarom.”
Kint piros lett már az égbolt.
Én csak néztem! Jaj de szép volt,
És kitértam a karom.

De már tudtam, hogy mi lette:
Ugy vergődött kicsi lelke,
Egyszerre csak felkacag:
„Kicsi Böske, Mareikának,
Nagymamácska nagypapának,
Hogy is mondta, mondja csak?”

Kersék János.

bizony nagy szükség van arra, hogy a felekezetek — kivétel nélkül mind egyik — lelkipásztoraik a megfelelő szervezettek által a közönség és a vallástalanság mezejére tévedt egész emberiségnek megmutassák az utat, aminden áldások kútfejezés, az egy élő s igaz Istenhez, ki minden gyermekeit egyformán szereti, aki hittel és alázattal közeledik hozzászerezeti őt és felebarátját.

Egyesületek.

A Reviczky Társaság a november 29-én megtartandó megnyitói ünnepség után dec. 5-től kezdődőleg minden második pénteken kezdti meg nyilvános működését. Az ismeretterjesztő előadások sorát a következőkben közöljük: December 5-én Karafiáth Mária dr. és Szilárd János, december 19-én Novotny Ernő dr. és Szabó Zsigmond, január 9-én Laufer Lipót dr. és Köveskúti Jenő, január 16-án Kiss Mihály dr. és Pogány Virgil, január 23-án Fehér Flórián és Fekete József, január 30-án dezseri Bobok Mária és Schaffer Ferenc, február 13-án Báthy László és Rassovszky Kálmán, február 27-én Kersék János dr. és Möricz Zsigmond, március 13-án Tomcsányi János és Bánó Ernő, március 27-én Frommer Ignác dr. és Szentiványi Ödön.

A József kir. herceg szanatorium egyesület halottak estéjén éves szokásához képest az idén is gyűjtést rendezett a temetőben. A gyűjtés körül a város urai társadalmának hőgyei buzgólkodtak. A gyűjtés eredménye a temetőben 150 korona volt.

A Magyarországi Munkások Rokkant és Nyugdíjgyűléte f. hó 2-án a város háza nagytérében Báthy László elnök elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott, melynek tárgyat az egylet alapszabályai módosításának megvitatása és a lévai fiók állásfoglalása képezte. A közgyűlés a központ tervezetét némi módosítással elfogadta. A közgyűlés további tárgysoraként a lévai fiók alelnökévé Dr. Novotny Ernő ügyvéd választott meg, ugyanő lett megválasztva a lévai fiók kiküldöttjévé a december 8-án Budapesten megtartandó egyesületi közgyűlésre. Pótküldötté Névény Sándor választott meg.

A lévai temetkezési társulat f. hó 14. napján d. e. 9 órakor a város háza nagytérében évi rendes közgyűlést tart, a melyre az társulat összes tagjait tisztelettel meghívom Pely István h. alelnök.

Különlélek

— Mailáth István kitüntetés. Az egész vármegyében nagy és általános örömet keltett az a hír, hogy a király Mailáth Istvánnak, vármegyénk alispánjának, kiváló szolgálatai elismerésül a III. oszt. vaskorczdai díjmentesen aocomjost. Amidőn örömmel konstatáljuk, hogy Mailáth István jó modorával és előzettségével a vármegye közönségének osztatlan tisztelgetéséért vívta ki magának, — buzgó és pártatlan szorgalmu alispáni működése által valóban kiérdemelte a királyi magas kitüntetését és az alkalomból mi is őszintén és szívünk mélyéből üdvözljük.

— Hangverseny. A balassagyarmati dalegylet mint már mult számunkban jelestük — f. hó 15-én a városi vígadó színháztermében Erdélyi (Éder) József karnagy vezetésével mellett részben a lévai dalegylet által fenntartott „Stefánia Árvaház” javára hangversenyt tart a következő műsorral: 1. Fogátschnigg G. „Dal a Dalról” versenyt. 2. s) Pacius F. „A Finn Dal” (Suomen Isulu) 1) Hopp—Lavotta „Reményhez” férfikar. 3. Dialog. Előadja Heteer Dóra úrleány és Farkas Tódor úr. 4. Erkel F. „Elevnélek” versenyt. 5. Lányi E. „Uj Kurucz Nóták” férfikar. 6. Törögató Szóló. Előadja Vukellich Pál úr. 7. Lányi E. „Nep-

dalegyveg” férfikar. 8. Arany J. „Falu végén” versenyt. A dalegylet működő tagjai: Karnagy: Erdélyi (Éder) József. I. Tenor: Bartos István, rk. káplán, Brenner József, útmester, Dráxler János, tanító, Ficsúr István, szabó, Dr. Ligeti Ernő, kir. táblabíró, Pintér Károly, építész, Pogány Sándor, p. ú. s. titkár, Schuhmann Rezső, műasztalos. I. Bassus: Batta László, törvsn. irodatiszt, Danka Károly, főgimn. tanár, Gellén Olivér, joghallgató, Koposa István, tanító, Márkus Deszö, bizt. titkár, Sebostyén Imr., építész, Szűcsy István, népb. könyvelő, Wágner Márton, főgimn. tanár II. Tenor: Gáthy János, m. kir. adótárnok, Dr. Héray Andor, kir. ügyész, Kirchner Rezső, ev. püsp. titkár, Koman Albert, MÁV hivatainak, Molnár János, városi albiró, Szűcs Sándor, ev. hitoktató, Valent János, kórh. irodatiszt, Vitális Béla, népb. főkönyvelő. II. Bassus: Horthy János, p. ú. számvizsg., Iványi József, áll. isk. igazgató, Jaskovics Ferenc, főgimn. igazgató, Dr. Koltai Ernő ügyvéd, m. ügyész, Kosztolányi Gyula, v. főjegyző, Schéda László, városi jegyző, Ticsésnasy Árpád, p. ú. számv., Vukellich Pál, megyei várnagy. A hangverseny kezdete 1/2 9 órakor. Helyárak: 1—8. sorban ülőhely személyenként 3 korona, a többi sorban 2 korona, állóhely 1 korona, Diákjegy 60 fillér, Karnat 50 fillér. — Jegyek előre várthatók november 8-ától kezdve Nyitrai és Társas r. t. üzletében Felü fizetéseket — tekintettel a jótékony célra — közönségtel fogad és hirlapilag nyugtáz a Dalegylet választmányja. — A műsorból kiemeljük, különösen Arany János, „Falu végén” versenyt, melyet a Dalegylet az 1905 évi szombatbelyi orsz. versenyen aratott nagy sikert, elvive a II. csoport 3/b. díját Erkel Ferenc „Elevnélek én, csak adnának” kezdetű hatalmas versenyt, melyet a Dalegylet az 1907 évi orsz. dalversenyen Egerben, a II. csoportban versenyző 16 dalárda körül a legelső díjat nyerte, amely alkalmából Erdélyi (Éder) József karnagy egy külön karnagy aranyérem kitüntetését nyert. S a harmadik versenyt — Pogátschnigg Quido „Dal a dalról” című poetikus versenyt, a melylyel az 1912 évi budapesti orsz. dalversenyen a balassagyarmati dalárda a kitűnő dalárdák csoportjában, az I. csoportban a 3-ik a díjat nyerte. — Épen ezért érdeklődéssel várjuk a hangversenyüket. — Ha valaki tévedésből nem kapott meghívót s arra igényt tart, forduljon Ghimesy János igazgató-tanítóhoz.

— Húsrak leszállítása. A lévai mészárosok nem akarnak arról tudomást venni, hogy a marha és sertés ára ország-szerte leszállott, ma is olyan árákban mérük a húst, mint mikor a húsnak való állatokat majdnem kétszeres ártért lehetett beszerezni. — A polgármester most szerzi be a környékbeli városok és községekből a marhahús ársakat és ha azok kéznél lesznek, össze fogja hivatni a mészárosokat, hogy vegyék fontolóra a helyzetet s legyenek méltányos belátással a közönség iránt is: szállítsák le a húsrakat önként, a hatósággal való egyetelmű megállapodás mellett, — mert különben a tanács kénytelen lesz hatósági hússzak tölállításáról gondoskodni. — A jóakarattal belátás szép példáját tanusította e tekintetben Staud mészáros, aki a piacon mérte a juh húst 1 korona 44 fillérért kilónként, tegnap a polgármester egyesületi szóbeli fölhívására azt azonnal leszállította 1 korona 20 fillérre. Nagy úszora haszonra dolgoznak henteseink is, a sertésbúst és szalonnát 1 kor., 80 f. — 2 koronáért mérük, — tehát a budapesti árnál 20—25 %-kal magasabban. — Más vidéken a sertésár úgy alakul, hogy tekintetbe veszik mennyi a kőbányai sertésvásáron a folyó ár, — abból leszállítják a vadúti fuvar és költés mennyiségét s annyival olcsóbban adják az illető vidéki városban a helyben eladott sertés, mert hiszen nem kellett azt Kőbányára az országos tőpiora szállítani, — meg ellenben a lévai henteseink ellenkező szemlést tesznek, a kőbányai árhoz hozzáadnak 30—40 fillér összeget s annyival drágább adják a sertésbúst és szalonnát azon árnál: mintha ők csupán Kőbányán,

Coglédén, Kecskeméten vagy Debrecenben vehetnének hízott disznót. — Szokjanak rá n helybeli henteseink, hogy mindig Léván legyenek vágni való hízott sertés; e vidéken sok jó kukorica termő föld van, sok magyar gazda lakik, akik bizalmuk elegendő sertést, henteseink vehetnek Léván és vidékén elegendő hízott sertést, mérjék a henteseink azon sertések húsát és szalonnáját s akkor ők megtakarítják meg nekünk a Kőbányáról stb. messze helyekről való ide szállítás költséget és fuvardíját, azt nem lesznek kénytelenek a fogyasztó közönségre kivetni s ilyen nem okoszerű üzlettel a város lakosait megkárosítani. — De ettől eltekintve, nem is helyes dolog henteseinket, hogy úgy tünatetik föl vidékü k mezőgazdáit, mintha képtelenek lennének fogyasztó piacunkat kielégíteni!

— Elhunyt lelkész. Nemethy Rudolt, volt honnádasi esperes-plebanos, mult hó 26-án még evőgezte szentmiséjét. Délután gyöngeségről panasszkodott és lefeküdt. Felégy órakor halva találték. Temetés 28-án délután 3 órakor nagy részvét mellet volt. Végrendeletében mindenét a szegényekre hagyta. Temetésén a kerületi papság csaknem teljes számban megjelent. Stribl Ágoston báti esperes-plebanos végezte a gyászszertást segédlettel. Az általános tisztelt lelkésznek hült tetemeit nagy néptömeg meghatva kísérte a temetőbe.

— Új gazdasági felügyelő. A földmívelésügyi miniszter a baranyamegyei m. kir. gazdasági felügyelőség vezetőjét Bornemissza Gábor gazdasági segédfelügyelőt ezen állásától saját kérelmére felmentette s ezen gazdasági felügyelőség vezetésével Lendvai Béla gazdasági segédtanfelügyelőt bízta meg.

— Gyászbesz. Lelkes Iónka, f. hó 7-én fiatal életének 24 évében, Geletneken elhunyt A mélyen sujtott család, a következő gyászjelentést adta ki: Aulirottak mely fájdalomtól megtört szívvel jelentik a maguk és az összes rokonság nevében a szeretett gyermek, legjobb testvér és rokon Lelkes Iónka f. hó 7-én hajnali 3 órakor élete 24. évében történt elhunytát. Az Istenben boldogult drága halott hült tetemei f. hó 9-én délután 3 1/2 órakor tognak a geletneki r. k. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 10-én reggel 8 órakor a geletneki r. k. templomban fog a Mindenhatónak bemutatni. Geletnek, 1913. évi november hó 7-án. Béke lengjen porai felett! Lelkes Imre és neje szül. Javorek Anna, szülők. Loser László, ifj. Lelkes Imre, Leikes István, Leikes Anna, testvérei. Loser Lászlóné, szül. Herchl Emma, ifj. Lelkes Irmáné, szül. Spacz Ludmilla, Leikes Istvánné, szül. Slezinger Katalin sógorok.

— Az ujonckor esküje. A lévai honvédszázadosok október hó elején bevonult ujonckor e hó 1.-én reggel tették le az esküt. Az eskütételt megelőzőleg a katonák 8 órakor misét hallgattak, amely alatt Báthy László prépost szép beszéddel: intészt hozzájuk, amelyben az eskü jelentőségének megmagyarázása mellett hazaszeretetre és a király iránt való hűségre figyelmeztette az ujonckokat. Mire után a laktanyába vonultak és ott ünnepélyesen folyt le az eskü letétele.

— Gyászhr. Vettük a következő gyászjelentést: Aulirottak, az összes rokonság nevében is fájdalommal tudatják, hogy udvardi és kossuthi Kossuth Gáborné született udvardi és kossuthi Kossuth Maria hosszú szenvedés után folyó hó 31-én reggel 7 órakor, életének 70-ik, boldog boldogult hült teteme november hó 2-án d. u. 1 órakor fog az ág. ev. szertartás színter a kossuthi sírkertben örök nyugalomra tételni. Turóc-szentmárton, 1913. október hó 31-én. Áldás és béke drága poraira. Kossuth Viktor, Kossuth Lajos, Stránszky Ferencné szül. Kossuth Emma, Kossuth Sándor, Kossuth Karoly testvérei. Kossuth Lajos fia. Kossuth Gábor férje. Guggenberger Mária és Elna unokák. Sautanzky Ferenc sógora Kossuth Lajosné szül. Lamos Hermin menyec. öz. Kossuth Rezsóné született Kossuth Vilma, Kossuth

Sándorné sz. Szilágyi Ilona, Kossuth Károlyné sz. Dávid Berta, Kossuth Viktoroné sz. Szvoboda Anna sógornői, az elhunytban — ki a nagy Kossuth Lajosnak vérékonya volt — a Guggenberger, Fiszély és Schubert családok rokonukat gyászolja.

— **Kinevezés.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a lévai állami tanítóképző intézethez Kiss László kiskunfélegyházi róm. kath. felekezeti elemi népiskolai tanítót gyakorló-iskolai tanítónak nevezte ki.

— **Előléptetés.** Vellisch Imre m. kir. honvédhadnagy tőhadnagyá, Lipovniczky Kálmán zászlós hadnaggyá lépett elő.

— **Iroda áthelyezés.** Dr. Rohonyi Gyula ügyvédi irodáját f. évi november 1-től Deák Ferenc u. 4 szám alá (Bolemann gyógyszerár mellett) helyezte át, az eddigiivel ssemben.

— **Megerősített alapszabályok.** A belügyminiszter a „Lévai Protestáns Otthon“ alapszabályait az 1913. évi 177.748. szám alatt látta meg.

— **Gyászír.** Rohrer Figyesné, Korpil Irén, f. hó 4-én hosszú szenvedés után, életének 26 évében, Alsópélen elhunyt. A boldogultat, kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Áthelyezés.** Muha József verebelyi és Iarek Mihály úrményi kápiánok kölcsönösen áthelyeztettek.

— **Országos vásárok.** November hónap folyamán a következő helyeken lesznek országos vásárok, amelyek bennünket közelebről érdekelnek: november hó 13.-án Zselizben, 17.-én Bábán, 19.-én Ujbányán, 20.-án Verebelyen, 24.-én Léván és Garamszentkeresztben, 25.-én Kistapolcsányban.

— **Nagy színi előadás.** Ugy értesülünk, hogy Könyves Jenő jóhírű, első magyar staggione színtársulata e hó 10.-én holnap érkezik Lévára és a városi színház termében négy előadást fog tartani. Műsorra kerülnek a budapesti színházak legújabb szenzációs ujdonságai; és pedig hetfőn este: Napraforgós hölgy; kedden: Hónapos szoba; szerdán: Bolondok tánca; csütörtökön: Halló! — Az előadásokra előjegyzéseket elfogad Nyitrai és Társa r. t. könyvkereskedése.

— **Népnevelés a kaszárnyában.** A hadvezetőség a létszámemeléssel kapcsolatban a nevelés reformját is tervbe vette. Tervezetet dolgoztak ki a tisztok, altisztek és a legénység oktatására vonatkozóan. A hadvezetőség ezután intenzívebb népnevelést kíván meghonosítani a kaszárnyákban. A téli hónapokban gyakran tartanak előadásokat a földrajzból, történelemből, sőt a művészet-történelemből is; és hogy az előadások iránt fokozottabb figyelmet lehessen ébresztetni, vetített képekkel, sőt mozielőadásokkal illusztrálják a száraz adatokat. E célra minden laktanyában egy külön terem rendeznek be és osztályonként felváltva vezetik mozi- és legénység. Szociális szempontból ez a legértékesebb program-pontja a készülő reformtervezetnek, mert az ilyen módon nyert szemléltető előadások egész életre kihatón megtermékenyítik az intelligenciát.

— **Eljegyzés.** Nyitrai Zoltán nagyszallói ref. segédtiszt e napokban jegyezte el Tóth Lajos nagyszallói ref. kántortanítónak kedves leányát, Ilonkát.

— **Tűz a vidéken.** E hó 1.-én, éjjel 11 órakor, Nagyszallóban — még eddig ki nem derített okból — tűz ütött ki, amely rövid idő alatt három szalmaszálat és két pajtát pusztított el. A közérdek ügyes tüzoltóságának — a lakosság által támogatva — sikerült a tűz tovább terjedését megakadályozni. A jelentékeny kárnak legnagyobb része a biztosítás révén meg fog térülni.

— **A lévai mozi** mai műsorának minden száma érdekes és vonzó. Kimagasló belőle Mochin híres mozi színműve: *A félkegyelmű*, mely egyike a legsikerültebb felvételeknek. Két ügyes humoros jelenet is van a műsorban, az egyik Pali mókája; ezután a Pathé utolsó felvételei a heti eseményekből. Nem felejtke az érdekes fogja a közérdek tárgyát a Kuskászról készült remekkép természetrajzi felvételeket. Délután ifjúsági előadás lesz.

— **A vörheny.** Vármegyénk területén nagyon terjed a vörheny, amely miatt már több közegészen bezüntették a tanítást. Ujabbban Zaitvabessenyőn és Saskóváralján lépett fel ezen betegség járványszerűleg s ennek következtében a vármegye alispánja az ott levő iskoláknak bizonytalan időre való bezárását rendelte el.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Rudnyánszky Titusz aranyosmaróti főzörgabiró ur 89 koronát, Zseliz község előjárósága 21 kor. 50 fillért, 6 zsák burgonyát és 2 zsák babot, Garammíkola község előjárósága 5 kor. Nyir község előjárósága 5 kor. Ágó község előjárósága 5 kor. Garamszőlős község előjárósága 4 kor. Csajkó község előjárósága 4 kor. és Garamtolmács község előjárósága 2 koronát voltak szivesek árvaházunknak adományozni.

Fogadják a nemes szívű adakozók úgy magunk mint kis árvaik nevében legáltalánosabb köszönetünket.

Léva, 1913. október 31.

a választmány nevében

Bellán Sándor főnökkanal Schulpe Alfonz négyzeti titkár. négyzeti elnök.

Irodalom és művészet.

Kersék János:

ARANYERDŐBŐL KIFELE. Ára 2 K 50.

Budapest, 1913. Rényi Károly.

Kersék János:

MUZSIKÁLNAK. Ára 2 K.

Budapest, 1913. Rényi Károly.

E lap olvasói, akiknek Kersék János változatos lírája már oly sok kellemes órát szerzett, bizonyára emlékeznek még arra a nagy és méltó feltűnése, amelyet Kersék János első verses köteté, a „Hegedős énekek“, keletett az irodalmi világban. Kersék, akit Léva város intelligens közönsége büszkeséggel sorolhat tagjai közé, már ez alkalommal is igazi és kész lírikus költőként mutatkozott be. Azok, akik ezt a kötetet olvasták, bizonyára nagy reményeket tápláltak költőnk további fejlődése néve. Ezeket a reményeket teljesen igazolja a kezünk alatt levő két verskötet. Már az első munka világosan mutatta, hogy Kersék János lírájában milyen szépen egyesülnek a subjectív költészet kívánalmái. Rendkívüli könnyedség a tárgy feltalálásában s teljesen kifogástalan formakészítés jellemezte Kersékét már a Hegedős Énekekben is. Ugyanezek a jellemvonások mutatkoznak még fokozottabb mértékben abban a két kötetben is, amelyek Kersék lévai ismerősei és tisztelői táborát, de másfelől egy nagyobb kört, a magyar nódalmat is megajándékozták.

E kötetek költészete egyrészt nemzeti költészetünk szilárdan értékein alapszik. Kersék a Petőfi, Arany, Reviczky és Endrődi iskolájából került ki, de nem olyan tanítvány, aki úgy az invencióban, mint a művészet anyagában, a nyelven is csak utána szorgalmas mesteret, hanem teljesen önálló és szigorúan körülzárt egyéniség, aki művészetének sem anyagjára, sem alakjára nincs senkire rászorult. Kersék költészete eme jellemvonása mellett a legnemesebb értelemben modern is. A magyar líra napjainkban ugyancsak a forradalmi átváltozásban megy át, amelyet a festészet, szobrászat, zene területén már két, vagy három évtized óta megfigyelhetünk. A múlt század első évtizedei a szemérművészetek összes területei nagyon gazdag korszakalkotó eszenikben. Ezek a nagyszabású egyéniségek mintegy ránehéznek a következő generációra is. Ez a meggyerű egyéni és iskolai hatás a művészetben bizonyos konvencionális formákat idéz elő, amelyek az esztétik haladásával mind megszokottabbakká,

sablonosabbakká válnak. A magyar költészet több évtizeden keresztül nem tudta magát kivonni Petőfi, Arany, Tompa hatása alól. Egy bizonyos akadémius költészet fejlődik ki, amely ha tartalmában még annyira új is, alakjában néha csaknem a merevségig ragaszkodik a magyar irodalom nagy triászának költői formáihoz. Ennek a következménye az lett, hogy Arany János halálától fogva a XX. század kezdetétől a magyar lírai költészetet, kétségbevonhatatlan tartalmi gazdagsága mellett is a formák, a külső kifejezőmód tekintetében bizonyos megkötöttség, merevség és traditionalizmus jellemezte. A XX. század kezdetétől fogva azonban egészen újzerű és idegen hangok hallatszának az irodalomban. Ady Endre és társai hadat intéztek a magyar líra hagyományos s mindjobban megmerevedő formáinak. Ezt a hangot a magyar közönség bizonyos visszataszálással fogadta. Sokan olvasásuk haragosan a Nyugat verseit és még többen voltak abban a meggyőződésben, hogy e költemények az értelem, erkölcs és izlés kifinomodásának bélyegét hordják magukon. Természetesen sokan voltak viszont a bálmulói is ennek az iránynak, akik viszont a bálmulat és elragadtatás taps orkánját hallatták gyakran egy-egy olyan költemény hallatára is, amelyek tényleg csak a fantázia, az izlés beteges elfajulásának a terméke. Ma már tisztább áttekintésünk van a dolgokról. Kétségtelenül megállapíthatjuk a forradalmi irány igazságait is. Ez a formai romanticizmus, amely az anyagzerűség elvét a szó művészetében is érvényesíteni akarja, már eddig is jelentékeny értékekkel gyarapította a magyar irodalmat. S Kersék lírája a modern fejlődés egészséges lehellete előtt nem zárkózott el. Olyan egyszerű szerves kapcsolatban áll a magyar líra múlt századbeli kiválóságával, de helyesen és bölcsen átérzi az újabb költészet igazát is és ennek a forradalmi jellegű irányzatnak minden valódi értékét beleolvasztja a maga egyéniségébe. Költeményei nemcsak anyagi, hanem alaki tekintetben is egészen újak, egészen eredetiek és ezért becsesek.

A tárgyalt művek egy „született“ költő termékei. Nincs azokban semmi mesteremberes. Így csak az tud írni, aki nem keresi keserves munkával a tárgyakat, a küliakat, de aki a művészi ihletés percében egyszerre urává lesz anyagnak és alaknak egyaránt. Hogy a tárgyak milyen gazdag bőséggel áll a rendelkezésére, a kezünk alatt levő két kötet élénken illusztrálja. Hiszen csak a Hegedős Énekek megjelenése óta eltelt két év irodalmi terméséről van szó s ez a termés nemcsak hogy kielégítő, hanem talán nagyon is gazdagnak mondható. Sainte kérnünk kell a szerzőt, hogy nagyobb szünetet tartson a termelésben, mert félünk, hogy a túlfeszített költői munkásság következtében, majd később a bágyadság, fáradtság jelei fognak mutatkozni műveiben. Ma még azonban kétségtelen, hogy tehetségének forrása akadály és megerősítés nélkül árasztja költői fantáziája könnyed és kedves termékeit.

As *Aranyerdőből kijel* című kötet első ciklusa, az „Aranyerdőben“ a költő átélte szerelmének emlékével foglalkozik elegikus dalok formájában. Kétségtelen, hogy költőnk sokoldalú tehetségének ez a hangnem felel meg legjobban. *As aranyerdőből kijel*; *Babilonból jövök*; *Ekeke városban*; *As emlékek havas mezejében*; *Tavaszi rekvém*; *As élet vonatán*; *Meglettem a lelked*; *Fehér dalok: jonat bálnáról*; *Későn jöttél*; *Tavaszi*; *Gyermeklány*; *Csókid*; — egytől-egyik olyan szép, könnyed, nemes költői művek, amelyek a legkiválóbb lírikusok művei közt is becsülettel megállanak a helyüket. A fantázia gazdagsága, nemese egyszerű költői nyelv maradandó helyet biztosítanak az újabbkori magyar lírában a költő számára. *A nagy Ián meséi* c. ciklusnak nem egy darabja lesz hamarosan kedvelt szavaltati darabká. *A gyárvalás*; *A vén cigány imádsága*; *Ruyter admirális álma*; *Halottak estéjén*; *As én tanárom*; *Halott a hajón*; *valamennyi kiváló költői kompozíció*, amely a szerző tehetségét egészen új oldalról mutatja be. *A tárogató* c. ciklus lendületes

hazafias darabokat tartalmaz. Az *Átmatlan éjszakákban* gyakran bölcselmi mélységű strófiákkal találkozunk.

A *Muzsikálnak* c. második kötetben a költő fantáziája még szabadabban csapong. Az első 90 lap mintegy 50 költeményt tartalmaz a legkülönbözőbb genrében. Kétségtelen, hogy azok a népies dalok, amelyek a gyűjteményben találhatók, ha tehetős szeszszerszõ kezébe kerülnek, hamarosan országszerte kedveltekké válnak. *Csitri mesés könyvből* c. alatt a szerző románcszerű költői apróságokat, csecsebecsákat gyűjtött össze, amelyeknek mindegyikét a tartalom és forma bája jellemzi.

Általában tehát örömmel állapíthatjuk meg, hogy Kerék dr. e két könyvével jelentős helyet biztosított magának az újabb magyar líra történetében. Szívvel gratulálunk egy a nagy tehetségű szerzőnek, mint olvasóközönségének.

Megjegyezzük még, hogy a kötet gondos és isléses kiállítása a Nyitrai és Társa r. t. nyomdai műintézetét dicséri.

Czeglédy Sándor.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése

1918. évi okt. hó 26-ától 1918. évi okt. nov. hó 2-ig

Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Missik Antal Mezőnyi Mária	leány	Jolán
Link Bernát Neu Tioka	fiú	Tibor
Simonutti Virgília Zsák M.	leány	Anna
Szilárd H. Immerblum Róza	fiú	Sándor
Gubo Gáspár Sabik Mária	leány	Margit
Lukács János Varga Mária	leány	Jolán

Házasság.

Völegény és menyasszony neve	Vallása
Fránya Mihály Dankó Mária	r. kath.
Kaffan János Mojzes Eszter	r. kath.
Kisfaludy Gyula Cserei Ilona	r. kath.

Hatalozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Hosztinszki Jakab	43	tüdőgümökör
Kohn Margit	30	tüdőgümökör
özv. Spisák József	76	aggaszály
özv. Tipary Jánosné	84	végkimerülés
Lovas Borbála		

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Dr. Horváth Gyula rendőrkapitány.

Buza m. mázsánként 19 kor. — fillértől
19 kor. 20 fill. Kétszeres 14 kor. 50 fill. 15 kor. — fill. Ross 14 kor. 50 fill. 15 kor. — fill. Arpa 12 kor. 40 fill. 13 kor. 20 fill. Zab 13 kor. — fill. 14 kor. — fill. Kukorica 12 kor. 40 fill. 15 kor. — fill. — Lencse 16 kor. — fill. 16 kor. — fill. — Bab 17 kor. — fill. 18 kor. — fill. — Köles 12 kor. — fill. 12 kor. — fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetből srankamentes 175—180 Vörös lóhere, kir aránkás 165—175 Vörös lóhere, nagy aránkás 150—160 Lucerna természetből srankamentes 130—138 Lucerna, világos szemű aránkás 115—102.

Nyilttér.

Kiadó üzlethelyiség.

Kálvin-téren levő Gápel Sándor-féle borbély üzlet helyiség azonnal kiadó.

Iskola szolgál

A lévai izraelita hitközséggel egy iskola- és templomszolgái állás f. évi december hó első napjától betöltendő. Javadalmazás évi 480 korona mely utólagos havi részletekben folyósítatik, továbbá szabad lakás, fűtés és világítás. Megkivántatik, hogy az illető rendszeren írni és olvasni tudjon és egészséges munkabíró egyén legyen.

A lévai izr. hitközség előjárósága.

Szives tudomására adom

a t. közönségnek, hogy szövetraktáramban nagy választék áll nyári és őszi legfinomabb hazai és angol divat szövetekből.

Kedvező feltételek és jutányos árak. — Kérem tehát ezen kedvező alkalmat felhasználni és ruba szükségletét ilyen előnyösen nálam beszerezni.

Kiváló tisztelettel

BORCSÁNYI GYULA

férfiszabó
a nagytőzsde mellett.

Tűzifa

porosz kőszén és pirszén
rendeléseket elfogad
és házhoz szállít

Braun József és fia

Iroda: Honvéd-utca Wertheimer ház.
Telepho: 12. szám.

== Kölcsonkönyvtár ==

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVÁN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

Butorozott szoba

Kü önbejártatú butorozott szoba hivatalnoknál, esetleg reggelivel, Ladányi utcában november 1-től, kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Szikvizgyár

4—500 felszerelt szódás üveggel, olcsón azonnal eladó. Bővebbet: Szebelcszky József szikvizgyárosnál, Zselizen.

— Benzin Motor

3 lóerejű, használható cséplésre, szesekavágásra, darálásra és fafűrészeszelésre, ugyancsak cséplő- és szalag-fűrészelő készülék, bármily elfogadható áron sürgősen eladó. Bővebbet: Szebelcszky József tulajdonosnál, Zselizen.

Eladó ház Zsarnóczán

a legforgalmasabb utcában (jelenleg gyógyszerár) igen praktikus beosztású 10 helyiséggel és melléképületekkel solidan épült földszintes uri új ház. Ujjonnan épült kincstári nagy gőzfűrészes és vasút állomás szomszédságában **üzletnek vendéglőnek stb.** igen alkalmas. Elköltözés miatt 1914. május 1-ére eladó esetleg aug. 1-ére bérbeadó.

Érdeklődők forduljanak a tulajdonoshoz:

JURECZKY KÁLMÁN gyógyszerész LÖCSE

AUTÓ

bérelhető

órákra és
napokra

Léván, Városi szálloda.

A Községi
Tisztviselők
Országos
Egyesületének
szerződéses
szállító.

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagykereskedése
Alapított 1881. LÉVÁN. TELEFON 14.

Legolcsóbb bevásárlási forrás
legjobb fűszer- s csemege árukban
valamint mindennemű vasárak és konyha
felszerelési cikkekben.

Mezőgazdasági kerti, méhészeti, tejgazdasági szerszámok, épület és bútorgazdasági szerszámok, épület és bútorgazdasági szerszámok gyári raktára.

A Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet gyártmányainak, Szuperfoszfátnak legolcsóbb beszerzési forrása.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léván.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiállítás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hofherr és Schrantz gőzcseplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek. Világhírű RAPID láncoskutat.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

Modern ház

a Mangorló utcában (17) 4 szoba konyha fürdő szoba, kamra, pin-cze, üvegezett folyosó mellék-épületben cselédszoba és mosó-konyha, parkirozott udvar, gaz-dasági udvar kis zöldeges-kert, kút az udvaron, 1914 május hó 1-től bérbeadó, esetleg eladó. Felté-telek TOKODI IMRE vendéglősnél tudhatók meg.

AZ ÚJ „BERSON”

Gummi-sarkot,

mindenki viseli, aki eleganciára és kellemes járásra valamit ad.

AUTO-fuvarozási vállalat.

Az utazóközönség szives figyelmébe ajánlom az új, fényes kiállítású Fiat autómot, mellyel a legnagyobb turautakra is vállalkozom. Tisztelettel adom tudtára a t. cz. utazó-közönségnek, hogy a kilométerdíjakat

■ tetemesen leszállítottam ■ és úgy Léva és vidéke összes autofuvarozó vállalkozóinál olcsóbban járok.

Autótulajdonosok figyelmébe ajánlom a híres MICHELIN és PIRELLI autogummimat, melyet kívánságra adott méret szerint raktáron tartok.

IFJ. KRIEK JENŐ, Mangorló utca 17.

Eladó ház

Honvéd-u. 24. számú ház — kényelmes és modern uri lakás — szabadkézből eladó. — Bővebb felvilágosítást ad a Kereskedelmi bank Léva.

Vasuti új menetrend

kapható:

Nyitrai és Társa r. t. Léván.

A világhírű és legújabb rendszerű

BOLINDER

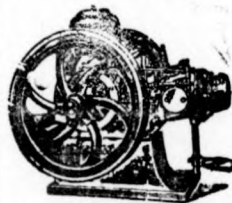
NYERSOLAJ--MOTOROK

— és azok alkatrészei kizárólag —

Anyos Imre cégnél kaphatók Budapest VI., Podmaniczky-utca 17.

Legkisebb nyersolajszükséglet! Feltétlen Jótállás. Jutányos árak! Kezvező fizetési feltételek! Felvilágosítás és ingyen árjegyzék!

TELEFON 12-76.

MA moziba megyünk!

Az Apolló mozgószínház mősora igen érdekes.

Pigler

Ruhákat fest és tisztít

Gallérokat vasal

Léva

Klapka-utca 22.

Eladó ház.

Léva Teleky-utca 10. számú ház szabadkézből eladó. Bővebb értesítést ad a tulajdonos vagy megbízottja Dr. Kersék János ügyvéd Léván.

„CLUB“ cigarettapapíros

csak az itten látható
jelvényekkel valódi.

Minden könyvecske 100 lap.

!! Utánzatoktól óvakodjunk !!

2203. és 2510. szám.

kig. 1913.

Faarverési hirdetemény.

Ujbánya város f. évi november hó 21-én d. e.
10 órakor a városház tanács-termében megtartandó nyilvános árverésen eladja a következő famennyiséget:

1. A városi erdőbirtok A. ü. o. I. vgs.-ban az 1913. és 1914. évekre kijelölt 1030 ürköbméter bükk hasáb és 1100 ürköbméter bükk dorong, továbbá a B. ü. o. I. vgs. 7. osztagában az 1914. évre kijelölt 2600 ürköbméter bükk hasáb és 800 ürköbméter bükk dorong tűzifa mennyiséget tővön az erdőn.

2. A városi erdőbirtok A. ü. o. II. vgs. 41. osztagában az 1914. évre kijelölt mintegy 520 köbméter műfára, 1400 ürköbméter bükk hasáb és 430 ürköbméter bükk dorong tűzifára becsült mennyiséget tővön az erdőn, esetleg ugyanott kitermelt állapotban.

3. A városi erdőbirtok B. ü. o. 57. osztagában, a C. ü. o. I. vgs 4 osztagában és a C. ü. o. vgs. 5 és 6 osztagában az 1914. évre kijelölt mintegy 1415. köbméterre becsült jegenyefenyőfa mennyiséget.

Kikiáltási ár:

Az 1. t. a. bükk hasáb famennyiségnél ürm³-kint 2 K. — 2 K. 20 f.
„ dorong „ „ 70 fill. — 80 fill.

A 2. t. a. bükk műfánál köbméterenkint - - 6 korona.
bükk hasáb tűzifánál ürm³-kint - 2 kor. 40 fill.
„ dorong „ „ - 1 „ — „

A 3. tétel alatti jegenyefenyő fánál:

19 cm középméretű 3.³-kint - - - - - 8 korona.
20—28 „ „ „ - - - - - 9 „
29 „ átmérőnél vastagabb törzseknél m³-kint 10 „

Bánatpénz:

Az 1 tétel alatti famennyiségnél - - - 900 korona,
A 2 „ „ „ - - - 600 „
A 3 „ „ „ - - - 2230 „

Írásbeli ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéséig alulírott polgármesternél beadhatók.

Utóajánlatok el nem fogadhatók,

Részletes árverési feltételek alulírott polgármesternél megtekinthetők.

Ujbányán, 1913. évi október hó 31-én.

Kotiers Emil,
polgármester.

Eladó ház.

Léván Galamb-utca 2. számú ház eladó. Ugyanott egy elegánsan butorozott szoba is azonnal kiadó.

KOHN MANÓ

kályhás-mester
Mozaik és Műkölap gyártó Léva.

50 % tüzelő anyag megtakarítás.

Kellemes és egészséges fűtés, ha kályhát az általam feltalált módszer szerint rakatja.

COKSZ és SZÉN-FÜTÉSRE igen alkalmas.

Elvállalom új kályhák és tűzhelyek felállítását a legdiszesebb kivitelig.

Továbbá a már használatban levő kályhák-nak az új módszerre való átalakítását.

Az építető közönség becses figyelmét felhívom saját gyártmányu

Mozaik és műkö

járdás lapjaimra egyszerű s diszes kivitelben melyek állandóan nagyobb mennyiségben raktáron vannak, vagy tetszés szerinti kivitelben is rendelhetők.

Elsőrendű porosz köszén és kokszt

házhoz szállítva
bármily mennyiségben

— KAPHATÓ: —
SPITZ ARMIN

szállító vállalatánál

Léva. Szepesi-utca 12. szám
(Schubert-féle ház).

SZAMITSA KI AZ UJJAIN

hogy milyen előnnyel jár Önre, ha
KERN TESTVÉREK
fűszer-, gyarmatáru és
vasnagykereskedésében
vásárol be.

A Budapesti Asztalos

Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

és szövetkezet

mint az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja,
Budapest, VIII., József-körút 28. (Békkocsis-utca sarkán) Budapest, VIII. kerület Üllői-ut 18.

állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel nyolcz órától este nyolcz óráig.

Beléptidij nincsen.